

Interview

Wethouder Visser over de huisvesting en integratie van statushouders in de gemeente Epe.

Gemeente Epe

Marktplaats 1
Postbus 600
8160 AP Epe

Wethouder Visser:

“Meedoen betekent in Epe volwaardig meedoen”

De gemeente Epe biedt statushouders - vluchtelingen met een tijdelijke verblijfsvergunning - woonruimte aan en helpt hen om actief mee te kunnen doen in onze maatschappij. Uitgangspunt is dat zij zich snel zelf kunnen redden in onze maatschappij en zich thuis voelen in Epe. Hiervoor begeleidt de gemeente samen met maatschappelijke organisaties en vrijwilligers deze nieuwe Epenaren bij het leren van de taal, het vinden van werk, het doen van vrijwilligerswerk en het volgen van een beroepsopleiding. Dat vraagt niet alleen inzet van de statushouders, maar ook van de Epeese samenleving. Tijd voor een gesprek met wethouder Erik Visser van de gemeente Epe over hun aanpak.

Jullie hebben het plan ‘Huisvesting en integratie van statushouders 2016’ opgesteld. Is een plan noodzakelijk?

“Bij de huisvesting en integratie van statushouders komt veel kijken. Wij vinden het belangrijk om deze mensen een nieuw thuis te bieden in onze gemeente en goede begeleiding. Meedoen is ons motto en als je deze huisvesting en integratie zorgvuldig wilt laten verlopen is een plan van aanpak belangrijk. En dit is overigens niet alleen ons plan. Ook de ideeën, suggesties en meningen van onze partners en inwoners zijn in dit plan meegenomen.”

Over hoeveel statushouders hebben we het eigenlijk?

“Laatst sprak ik een aantal jongeren tijdens een evenement en toen gaf één jongen bij mij aan dat in Epe voor zijn gevoel veel statushouders komen. Toen ik hem vroeg hoeveel er volgens hem komen gaf hij aan zo’n 3.000. Hij was zeer verbaasd toen ik hem vertelde dat dit er 82 zijn in 2016. Het huisvesten van statushouders in onze gemeente is overigens niet iets nieuws. Dit doen wij al jaren en eigenlijk is geen sprake van nieuw beleid, alleen van grotere aantallen. Inmiddels zijn 48 statushouders gehuisvest. We lopen op dit moment achter op schema maar verwachten dit in de eerste helft van 2017 recht te trekken. Bijvoorbeeld door het aantal nareizende gezinsleden te herenigen met de statushouder die wij 6 tot 9 maanden eerder hadden gehuisvest.”

Wie heeft de regie over de uitvoering van het plan?

“De gemeente is weliswaar regisseur, maar we kunnen het plan niet alleen uitvoeren. Hiervoor hebben we de hulp en medewerking nodig van onze partners, inwoners en ook de statushouders zelf. We gaan samen aan de slag op het gebied van huisvesting, taal en inburgering, onderwijs, scholing, werk, gezondheid en welzijn. Dit zijn de komende tijd belangrijke thema’s. De meeste partijen waarmee we samenwerken hebben een groot netwerk aan vrijwilligers en nog steeds zijn er inwoners in onze gemeente die zich aanmelden als vrijwilliger. Hier ben ik als wethouder erg trots op.”

U wilt de huisvesting zorgvuldig laten verlopen. Hoe pakt u dit aan?

“Samen met woonstichting Triada gaan we door met bestaand beleid om huisvesting van statushouders te verdelen over de kernen en wijken. Het is wel lastig om dat helemaal evenredig te doen, omdat in de ene wijk nu eenmaal meer huurwoningen zijn dan in de andere. Een andere gedachte achter een goede spreiding is dat kleine groepen statushouders makkelijker opgenomen worden door omwonenden in de wijk. En dit versterkt ook weer het integratieproces met de rest van de inwoners in onze gemeente.”

Krijgen statushouders prioriteit?

“Iedere inwoner is voor ons belangrijk. We vinden dat de komst van meer statushouders niet tot gevolg moet hebben dat andere inwoners langer moeten wachten op een sociale huurwoning. Dit betekent dat we meer (passend) moeten bouwen en dat we doorstroming moeten stimuleren. Zo gaan we versneld de bouwplannen voor de locatie van de Kouwenaarschool uitvoeren. Hierdoor komen er binnenkort meer woningen voor iedereen.

Ook op het gebied van werk is iedere inwoner even belangrijk. Als we een nieuwe aanpak ontwikkelen waardoor statushouders sneller aan het werk komen, kijken we ook of deze werkwijze kansen biedt voor mensen die al langer in onze gemeente wonen en op zoek zijn naar werk.”

Tijdens de inloopbijeenkomsten vroegen inwoners om alleenstaanden niet te huisvesten in eengezinswoningen. Geeft u hieraan gehoor?

“Ik begrijp deze vraag wel, want wat moet één persoon nou in zo’n groot huis. We ontkomen er alleen niet aan om sommige alleenstaanden te huisvesten in een eengezinswoning. Het gaat hier om jonge mannen en vaders die vooruit zijn gereisd om een veilig onderkomen te vinden voor hun gezin om een nieuw bestaan op te bouwen. Als een alleenstaande alleen wordt geplaatst in zo’n woning vindt zo snel mogelijk gezinshereniging plaats. Maar voor andere alleenstaanden zal gezinshereniging nog een tijdje op zich laten wachten. Voor die mensen gaan we samen met Triada enkele woningen/-panden geschikt maken voor 3 tot 5 personen. Het is de bedoeling dat hier tijdelijk de alleenstaanden gehuisvest worden, totdat gezinshereniging aan de orde is en ze kunnen doorstromen naar andere huisvesting. We laten de woningen voor kamerverhuur daarna niet leegstaan. Deze woningen zijn namelijk ook geschikt voor jong volwassenen die al langer in Epe wonen.”

Zijn er al successen te noemen?

“Jazeker. Een aantal statushouders die dit jaar in Epe kwamen wonen zijn ook al aan het werk. Met de werkgever is dan een afspraak gemaakt over de werktijden zodat de statushouder wel de Nederlandse les kan blijven volgen. Veel werkgevers in Epe werken met ons mee aan het creëren van stage en werkervaringsplekken. Met die medewerking ben ik blij. Ook worden er speeddates voor statushouders en werkgevers gehouden om kort met elkaar kennis te maken. Deze methoden gebruiken we overigens ook bij andere werkzoekenden. En ook de fietsles voor statushouders is een succes. Fietsen is voor ons vanzelfsprekend, maar voor mensen uit andere landen nog vrij lastig. En helemaal als je als volwassene nog moet leren fietsen. Naast de praktijk krijgen ze ook les in de regels die gelden voor fietsverkeer.”

“Nieuwe plannen maken voor de toekomst is belangrijk”

En hoe zorgt u verder voor een goede integratie van statushouders?

“De jaren hiervoor gaven we statushouders 3 jaar de tijd om eerst onze taal te leren. Nu zetten we vanaf het begin ook in op (vrijwilligers)werk. Wij vragen hierbij een actieve houding van de statushouders om onze taal te leren, deel te nemen aan sport of culturele activiteiten en door het verrichten van vrijwilligerswerk en/of betaalde arbeid. Voor de statushouder zelf is het belangrijk om weer plannen te maken voor een nieuwe toekomst en aan een nieuwe thuisbasis te werken met een nieuw sociaal netwerk. Zoals ik al eerder aangaf willen we bereiken dat de nieuwe inwoners ervaren dat in Epe meedoen, volwaardig meetellen betekent.”

Wie verzorgt de begeleiding van statushouders?

“Voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders hebben wij afspraken gemaakt met Vluchtelingenwerk. De door hen getrainde vrijwilligers begeleiden statushouders voor een periode van 8 maanden vanaf huisvesting en in enkele gevallen zelfs 14 maanden. De begeleiding is vooral gericht op het wegwijs maken van de statushouder in de lokale samenleving en bij het inburgeringstraject. Maar er zijn meer partijen betrokken. Het Activerium begeleidt de statushouder naar werk en Stichting Koppel en Present zijn betrokken om de statushouder te begeleiden naar vrijwilligerswerk en het meedoen in de buurt.”

Wat houdt het Participatieverklaringstraject in? Is dat verplicht?

“Ja, een participatieverklaringstraject is vanuit het Rijk verplicht. Ik vind het als wethouder ook belangrijk dat vluchtelingen kennismaken met de basisprincipes van onze samenleving. Begrippen als vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie staan centraal. Om de kennismaking met de basisprincipes breed in te voeren, wordt de ondertekening van de participatieverklaring een verplicht onderdeel van het inburgerexamen. Als aanvulling hierop hebben wij Stichting Present opdracht gegeven om een aantal workshops en excursies te organiseren waarin de statushouder kennis maakt met deze basisprincipes. Ook gaan zij als onderdeel van dit traject samen met andere inwoners van Epe aan de slag met klussen van Stichting Present.”

“Wij helpen deze nieuwe inwoners over drempels heen”

De meerderheid van de inwoners van Epe staan positief tegenover de komst van statushouders. Ervaart u dit ook zo?

“Ja dit ervaar ik ook zo. Veel van onze inwoners zetten zich al in of hebben zich aangemeld om als vrijwilliger te helpen bij integratie en participatie van statushouders. Het is eerder onderzocht en bekend dat in Epe meer dan gemiddeld vrijwilligerswerk wordt verricht. Daar ben ik als wethouder erg trots op. Wel zijn inwoners onzeker over wat de huisvesting en begeleiding van statushouders precies inhoudt en wat voor soort mensen worden gehuisvest en hoeveel. Het maakt voor inwoners een groot verschil of ergens één persoon of gezin wordt gehuisvest of dat er op een locatie in één keer tientallen statushouders worden geplaatst.”

Wilt u tot slot nog iets aanvullen?

“Ik verwacht dat statushouders in Epe snel op eigen benen staan, een opleiding volgen of werken. Dat ze nieuwe relaties aangaan en deelnemen aan het maatschappelijke leven. De belangrijkste drempels blijven beheersing van de taal, onbekendheid met solliciteren en het ontbreken van in Nederland gevalideerde diploma's. Wij helpen onze nieuwe inwoners over deze drempels heen met de hulp van onze maatschappelijke partners en onze vrijwilligers. In 2017 gaan we hier mee door en blijven de schouders eronder zetten.”